

Vyjadrenie: MZ: Medzinárodný deň klinických skúšaní	2
Online, lekari.sk, 16. 5. 2023, 2:42	
Ódorova vláda prejde skúškou: Najbližšie mesiace ju čaká 5 zásadných vecí! Získajú dôveru?	4
Online, cas.sk, 16. 5. 2023, 10:00	
Infraštruktúra SLOVACRIN a Lekárska fakulta UPJŠ v Košiciach sa podieľali na organizácii podujatí „Kurz správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov“ a „Medzinárodný deň klinických skúšaní“ na MZ SR v Bratislave	5
Online, zdravoteka.sk, 16. 5. 2023, 11:45	
Najlepšou vysokou školou na svete je americká	7
Online, dennikn.sk, 16. 5. 2023, 12:09	
Najlepšou univerzitou na svete je Harvard. V rebríčku sa umiestnili aj štyri slovenské školy	8
Online, spravvy.rtvsk, 16. 5. 2023, 12:44	
Správy RTVS	9
Rozhlas, Správy RTVS, 16. 5. 2023, 14:00	
Vyjadrenie: MZ: Medzinárodný deň klinických skúšaní	10
Online, tasr.sk, 16. 5. 2023, 16:59	
Vyjadrenie: MZ: Medzinárodný deň klinických skúšaní	11
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 16. 5. 2023, 16:59	
Doplnený prehľad udalostí na stredu 17. mája	13
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 16. 5. 2023, 17:00	
Vyjadrenie: MZ: Medzinárodný deň klinických skúšaní	16
Online, lekarne.sk, 16. 5. 2023, 18:32	
Skvelé správy: Až 4 slovenské VŠ bodujú v čerstvom rebríčku TOP univerzít sveta. Toto sú ich mená	18
Online, startitup.sk, 16. 5. 2023, 18:36	
Odliv mozgov aj kvality / Každý šiesty Slovák študuje v zahraničí a naša najlepšia univerzita je v Brne	20
Online, postoj.sk, 16. 5. 2023, 20:40	
Legendárne automobily ťahom štetca	24
Online, kamdomesta.sk, 17. 5. 2023, 3:02	

Vyjadrenie: MZ: Medzinárodný deň klinických skúšaní

📅 16. 5. 2023, 2:42, Zdroj: lekari.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 2 973 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 346 Eur

Bratislava 16. mája (TASR) - Vykonávanie klinických skúšaní na Slovensku bolo hlavnou témou dvojdňového stretnutia pri príležitosti Medzinárodného dňa klinických skúšaní, ktoré v dňoch 15. a 16. mája 2023 organizoval Národný uzol pre akademické klinické skúšania na Slovensku SLOVACRIN zastrešený Lekárskou fakultou **UPJŠ** v Košiciach spoločne s Ministerstvom zdravotníctva SR, Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv a Asociáciou inovatívneho farmaceutického priemyslu.

Účastníci konferencie diskutovali okrem iného o vývoji množstva klinických skúšaní na Slovensku, či možnosti, ako priblížiť inovatívne možnosti liečby napojené na prebiehajúci výskum slovenským pacientom. "Na konferencii odzneli zaujímavé príspevky z oblasti akademického, aj komerčného výskumu. Zásadnou témou, ktorá rezonovala vo všetkých oddeleniach, bol záujem prinášať nové, prínosné a bezpečné postupy, lieky aj materiály pre terapeutickú prax a proaktívna snaha hľadať efektívne riešenia," poznamenala medicínska riaditeľka infraštruktúry SLOVACRIN MUDr. Beáta Čečetková, PhD.

Medzi prednášajúcimi boli predstavitelia Ministerstva zdravotníctva SR, Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv, komerčných aj nekomerčných zadávateľov, zdravotníckych zariadení, skúšajúcich, a tiež patientske organizácie. Pozvanie na stretnutie prijala aj riaditeľka partnerského CZECRINU doc. MUDr. Regina Demlová, PhD., ktorá informovala o aktuálnej situácii s klinickým skúšaním v Českej republike.

Prednášky a diskusie poskytli rôzne pohľady na vykonávanie klinických skúšaní a účastníci vďaka nim získali komplexný popis aktuálnej problematiky. Otvorila sa téma črtajúcich problémov a možných riešení do budúcnosti, ktoré by zlepšili prostredie na vykonávanie klinických skúšaní a umožnili našej krajine byť plne konkurencieschopnou v európskom priestore. Zároveň vznikla iniciatíva na vytvorenie pracovnej skupiny MZ SR, ktorá bude definovať hlavné, no odstrániteľné prekážky pre navýšenie počtu a zvýšenie prínosu klinických štúdií v SR.

Jedným z cieľov infraštruktúry SLOVACRIN je podporovať odborné vzdelávanie zamestnancov oddelení klinických skúšaní a študijných tímov pre zaistenie vykonávania klinických skúšaní v súlade so správnou klinickou praxou. Preto súčasťou stretnutia bol aj certifikovaný Kurz správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov. Išlo o odborné podujatie s vysokou účasťou účastníkov zo zdravotníckych zariadení v pôsobnosti MZ SR, súkromných nemocníc, ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, zástupcov vedecko-výskumných inštitúcií, univerzít a komerčnej sféry. "Cieľom tohto kurzu bolo podporiť systematické vzdelávanie v oblasti klinického skúšania, nasmerovať začínajúce oddelenia klinických skúšaní a koordinátorov a vzájomne zdieľať nadobudnuté vedomosti a skúsenosti," uviedla medicínska riaditeľka infraštruktúry SLOVACRIN MUDr. Beáta Čečetková, PhD.

SLOVACRIN (Slovak Clinical Research Infrastructure Network) vznikol v roku 2018 ako národný uzol pre akademické klinické skúšania na Slovensku a jeho činnosť koordinuje Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Ide o národnú výskumnú infraštruktúru prepájajúcu nemocnice, univerzity a vedecké inštitúcie zapojené do akademického klinického výskumu, ktorá je národným partnerom medzinárodnej infraštruktúry ECRIN (European Clinical Research Infrastructure Network). ECRIN so sídlom v Paríži je nezisková medzivládna organizácia podporujúca vykonávanie medzinárodných nekomerčných klinických skúšaní v Európe, spájajúca vedeckých partnerov a národné siete.

"Minulý rok bol prelomový pre klinické skúšania nielen na Slovensku, ale aj v celej Európskej únii," konštatuje riaditeľ národnej infraštruktúry SLOVACRIN prof. MUDr. Daniel Pella, PhD., kardiológ pôsobiaci na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach a vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb.

Reguláciu pre klinické skúšania zabezpečuje na Slovensku Štátny ústav pre kontrolu liečiv.

31. 1. 2022 vstúpila do platnosti nová legislatíva pre klinické skúšania na celom území EÚ. Spolu s nadobudnutím účinnosti Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie (CTR) bol zároveň vo všetkých krajinách EÚ spustený informačný systém pre klinické skúšania (Clinical Trials Information System – CTIS). Štátny ústav pre kontrolu liečiv sa na implementáciu novej legislatívy intenzívne pripravoval a výsledkom je, že Slovensko doposiaľ prijalo 44 žiadostí o klinické skúšanie, kde vystupuje ako príslušný členský štát.

"ŠÚKL bol taktiež dvakrát navrhnutý ako spravodajský členský štát a trikrát sme sa ako krajina prihlásili a následne nás vymenovali za spravodajský členský štát," dodal Lukáš Slovák, vedúci oddelenia klinických skúšaní. V súčasnosti členské krajiny pracujú na tom, aby sa odstránili všetky nedostatky, ktoré sa vyskytli pri posudzovaní klinických skúšaní od nadobudnutia účinnosti CTR a spustenia CTIS.

SLOVACRIN je súčasťou európskeho konzorcia ECRIN-ERIC piaty rok a úspešne sa mu darí naplňovať stanovené ciele v zastrešovaní akademicky iniciovaných klinických skúšaní na Slovensku. Poskytuje kompletný servis pre klinické skúšania organizované lekármi – výskumníkmi, podporuje prípravu a realizáciu akademických klinických skúšaní v SR, vrátane medzinárodných, zabezpečuje riadenie klinických skúšaní a kompletný projektový manažment, regulačné aktivity, monitorovanie a farmakovigilanciu pre národné a

medzinárodné akademické klinické skúšania.

Medzinárodný deň klinických skúšaní sa každoročne pripomína v máji s odkazom na prvú kontrolovanú vedeckú štúdiu z roku 1747, kedy škótsky lekár James Lind porovnával rôzne spôsoby liečby námorníkov postihnutých skorbutom po dvoch mesiacoch plavby na mori.

Štúdia publikovaná v roku 1753 v Treatise of the scurvy porovnávala vplyv rozličnej stravy na zdravie u šiestich skupín osôb, pričom Lind zistil, že u námorníkov dostávajúcich citróny a pomaranče došlo k ústupu ochorenia (a čiastočne tomu pomohla aj konzumácia jablčného muštu) - aj keď nechápal skutočné príčiny ochorenia súvisiace s nedostatkom vitamínu C.

James Lind tak položil základy pre moderný klinický výskum, ktorý sa v rozvinutej podobe klinického skúšania účinných látok používa aj v súčasnosti pre overenie účinnosti, kvality a bezpečnosti liekov.

TASR o tom informoval komunikačný odbor Ministerstva zdravotníctva (MZ) SR.

Upozornenie: TASR zverejňuje vyhlásenia, stanoviská, oznámenia v pôvodnom znení, dodanom zadávateľom, bez redakčnej úpravy. V zmysle § 5, ods. 2 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve TASR nezodpovedá za obsah týchto informácií. Zverejňovanie vyhlásení, stanovísk a oznámení orgánov verejnej moci vykonáva TASR v zmysle § 3, ods. 5 zákona č. 385/2008 Z. z. o Tlačovej agentúre Slovenskej republiky ako službu vo verejnom záujme.

bac

Autor: Lekari.sk

Ódorova vláda prejde skúškou: Najbližšie mesiace ju čaká 5 zásadných vecí! Získajú dôveru? [🔗](#)

📅 16. 5. 2023, 10:00, Zdroj: [cas.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: FPD Media, a.s., Autor: tta, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 528 012 GRP: 11,73 OTS: 0,12 AVE: 2416 Eur

Úradnícky kabinet musí predložiť aj vlastné programové vyhlásenie.

Od prvého dňa hrajú so slabými kartami. Úradnícka vláda pod vedením Ľudovíta Ódora (46) sa síce bude pokúšať o získanie dôvery parlamentu, to, že ju aj dostane, však nie je veľmi pravdepodobné.

Zrejme ju nedostanú

Ján Ruman, politológ z Katedry politológie FF **UPJŠ**

- Veľmi pravdepodobný scenár je, že vláda dôveru NR SR nezíska, hoci môže sa ešte stať aj to, že sa koalícia napokon nejako dohodne. Ak však nie a vláda dôveru nezíska, bude musieť byť odvolaná a bude poverená riadením štátu do predčasných volieb. To by, samozrejme, znamenalo, že bude mať len limitované právomoci. Nebude môcť predkladať niektoré návrhy zákonov vrátane tých dôležitých, napríklad týkajúcich sa záležitostí súvisiacich s plánom obnovy. Myslím si, že ak sa v parlamente v prípade vyslovenia dôvery vláde nájde nejaká podpora, tak to bude skôr ad hoc podpora konkrétne k nejakej veci.

◀ 1 2 3 4 ▶

Autor: tta

Infraštruktúra SLOVACRIN a Lekárska fakulta UPJŠ v Košiciach sa podieľali na organizácii podujatí „Kurz správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov“ a „Medzinárodný deň klinických skúšaní“ na MZ SR v Bratislave

16. 5. 2023, 11:45, Zdroj: spravy.zdravoteka.sk, Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 14 941 GRP: 0,33 OTS: 0,00 AVE: 792 Eur

Infraštruktúra SLOVACRIN a Lekárska fakulta **UPJŠ** v Košiciach sa podieľali na organizácii podujatí „Kurz správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov“ a „Medzinárodný deň klinických skúšaní“ na MZ SR v Bratislave

Národný uzol pre akademické klinické skúšania na Slovensku SLOVACRIN zastrešený Lekárskou fakultou **UPJŠ** v Košiciach spoločne s Ministerstvom zdravotníctva SR, Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv a Asociáciou inovatívneho farmaceutického priemyslu zorganizoval v dňoch 15.-16. mája 2023 v Bratislave dvojdnové stretnutie, ktorého súčasťou bol certifikovaný „Kurz správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov“ konaný v pondelok a „Medzinárodný deň klinických skúšaní“ organizovaný počas dnešného dňa.

Foto z podujatia. Foto: Lekárska fakulta **UPJŠ** v Košiciach

Odborné podujatie s vysokou účasťou účastníkov zo zdravotníckych zariadení v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva SR, súkromných nemocníc, ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, zástupcov vedecko-výskumných inštitúcií, univerzít a komerčnej sféry sa uskutočnilo na pôde Ministerstva zdravotníctva SR pri príležitosti Medzinárodného dňa klinických skúšaní.

Medzinárodný deň klinických skúšaní sa každoročne pripomína v máji s odkazom na prvú kontrolovanú vedeckú štúdiu z roku 1747, kedy škótsky lekár James Lind porovnával rôzne spôsoby liečby námorníkov postihnutých skorbutom po dvoch mesiacoch plavby na mori.

Štúdiá publikovaná v roku 1753 v Treatise of the scurvy porovnávala vplyv rozličnej stravy na zdravie u šiestich skupín osôb, pričom Lind zistil, že u námorníkov dostávajúcich citróny a pomaranče došlo k ústupu ochorenia (a čiastočne tomu pomohla aj konzumácia jablčného muštu) – aj keď nechápal skutočné príčiny ochorenia súvisiace s nedostatkom vitamínu C.

James Lind tak položil základy pre moderný klinický výskum, ktorý sa v rozvinutej podobe klinického skúšania účinných látok používa aj v súčasnosti pre overenie účinnosti, kvality a bezpečnosti liekov.

Jedným z cieľov infraštruktúry SLOVACRIN koordinovanej Lekárskou fakultou **UPJŠ** v Košiciach je podporovať odborné vzdelávanie zamestnancov oddelení klinických skúšaní a študijných tímov pre zaistenie vykonávania klinických skúšaní v súlade so správnou klinickou praxou v rámci takých podujatí, akým bol včerajší Kurz správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov konaný na MZ SR.

Ako prebiehal Kurz správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov a aké sú témy Medzinárodného dňa klinických skúšaní

„Prvý deň podujatia bol venovaný Kurzu správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov, ktorého cieľom bolo podporiť systematické vzdelávanie v oblasti klinického skúšania, nasmerovať začínajúce oddelenia klinických skúšaní a koordinátorov a vzájomne zdieľať nadobudnuté vedomosti a skúsenosti. Dnes je na programe konferencia s názvom Medzinárodný deň klinických skúšaní, ktorej ústrednou témou je vykonávanie klinických skúšaní na Slovensku z rôznych perspektív,“ hovorí medicínska riaditeľka infraštruktúry SLOVACRIN MUDr. Beáta Čečetková, PhD.

Medicínska riaditeľka infraštruktúry

SLOVACRIN MUDr. Beáta Čečetková,

PhD. Foto: Lekárska fakulta **UPJŠ** v Košiciach

Kurzu správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov sa v pondelok zúčastnilo celkovo 80 účastníkov a pozvanie na dnešný Medzinárodný deň klinických skúšaní s pracovným programom naplánovaným do neskorého popoludnia, prijalo vyše sto účastníkov nielen zo Slovenska, ale aj Českej republiky, Poľska a Ukrajiny. Podujatia sa zúčastňuje aj riaditeľka partnerského CZECRIN-u doc. MUDr. Regina Demlová, PhD., ktorá informovala o aktuálnej situácii s klinickým skúšaním v Českej republike. Medzi prednášajúcimi sú tiež predstavitelia Ministerstva zdravotníctva SR, Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv, komerčných aj nekomerčných zadávateľov, zdravotníckych zariadení, skúšajúcich a pacientske organizácie.

Účastníci konferencie diskutujú okrem iného o vývoji množstva klinických skúšaní na Slovensku, či možnosti, ako priblížiť inovatívne možnosti liečby napojené na prebiehajúci výskum slovenským pacientom. „Na konferencii už odzneli viaceré zaujímavé príspevky z oblasti akademického, aj komerčného výskumu. Zásadnou rezonujúcou témou je záujem prinášať nové, prínosné a bezpečné postupy, lieky aj materiály pre terapeutickú prax a proaktívna snaha hľadať efektívne riešenia,“ poznamenáva MUDr. Beáta Čečetková, PhD., podľa ktorej prednášky a diskusie poskytujú rôzne pohľady na vykonávanie klinických skúšaní a účastníci vďaka nim získavanú komplexný popis aktuálnej problematiky. Otvorila sa aj téma črtajúcich problémov a možných riešení do budúcnosti, ktoré by zlepšili prostredie na vykonávanie klinických skúšaní a umožnili Slovensku byť plne konkurencie-schopnou v európskom priestore.

Medzinárodný deň klinických skúšaní priniesol iniciatívu na vznik pracovnej skupiny na zvýšenie počtu a prínosu klinických štúdií v SR

Z dnešného Medzinárodného dňa klinických skúšaní vzišiel aj návrh na vznik pracovnej skupiny definujúcej hlavné, no odstrániteľné prekážky pre navýšenie počtu a zvýšenie prínosu klinických štúdií v SR. Ako podotýka prodekan pre granty, rozvoj a medzinárodné vzťahy na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach prof. MUDr. Monika Halánová, PhD., „v poslednom roku totiž došlo k dramatickému poklesu počtu realizovaných klinických štúdií na Slovensku, čím sa v porovnaní s inými krajinami znížila šanca pre našich pacientov a lekárov podieľať sa na výskumných projektoch prinášajúcich inovatívnu liečbu, preto môže mať zriadenie takejto pracovnej skupiny veľký význam.“

Lekárska fakulta **UPJŠ** v Košiciach sa v minulom roku aktívne podieľala na príprave rozsiahlej štúdie mapujúcej počet klinických štúdií a ekonomické dopady ich realizácie na Slovensku, ktorej zadávateľom bola Asociácia inovatívneho farmaceutického priemyslu (AIFP). Práve z tejto štúdie vyplýva dramatický pokles realizovaných klinických štúdií na Slovensku, na čo reagovali účastníci dnešnej konferencie konanej v Bratislave apelom na vytvorenie pracovnej skupiny pri Ministerstve zdravotníctva SR tvorenej všetkými zainteresovanými subjektami, ktorá by sa aktívne podieľala na minimalizácii prekážok a nárastu klinických štúdií.

Význam infraštruktúry SLOVACRIN pre klinické skúšanie na Slovensku

„SLOVACRIN (Slovak Clinical Research Infrastructure Network) vznikol v roku 2018 ako národný uzol pre akademické klinické skúšania na Slovensku a jeho činnosť koordinuje Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Ide o národnú výskumnú infraštruktúru prepájajúcu nemocnice, univerzity a vedecké inštitúcie zapojené do akademického klinického výskumu, ktorá je národným partnerom medzinárodnej infraštruktúry ECRIN (European Clinical Research Infrastructure Network). ECRIN so sídlom v Paríži je nezisková medzivládna organizácia podporujúca vykonávanie medzinárodných nekomerčných klinických skúšaní v Európe, spájajúca vedeckých partnerov a národné siete. SLOVACRIN ako neziskové združenie realizuje na Slovensku klinické štúdie zamerané na liečbu predovšetkým onkologických ochorení,“ konštatuje riaditeľ výskumnej infraštruktúry SLOVACRIN prof. MUDr. Daniel Pella, PhD., medzinárodne uznávaný kardiológ pôsobiaci na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach a vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb.

SLOVACRIN je súčasťou európskeho konzorcia ECRIN-ERIC piaty rok a úspešne sa mu darí naplňovať stanovené ciele v zastrešovaní akademicky iniciovaných klinických skúšaní na Slovensku. Poskytuje kompletný servis pre klinické skúšania organizované lekármi – výskumníkmi, podporuje prípravu a realizáciu akademických klinických skúšaní v SR, vrátane medzinárodných, zabezpečuje riadenie klinických skúšaní a kompletný projektový manažment, regulačné aktivity, monitorovanie a farmakovigilanciu pre národné a medzinárodné akademické klinické skúšania.

Účastníčky Kurzu správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov

a Medzinárodného dňa klinických skúšaní z tímu SLOVACRIN (zľava doprava):

MUDr. Radka Troníčková; Pharmdr. Jana Gregorová, PhD.;

MUDr. Simona Sonderlichová; MUDr. Betáta Čečetková, PhD.;

MUDr. Zuzana.Kožlejšová, PhD.; Mgr. Katarína Marcinková Foto: Lekárska fakulta **UPJŠ** v Košiciach

Informačný servis

Bezplatné novinky zo Zdravotníctva raz týždenne:

Súhlasím s

podmienkami používania a potvrdzujem, že som sa oboznámil s ochranou osobných údajov

Posledné príspevky

Najlepšou vysokou školou na svete je americká [↗](#)

📅 16. 5. 2023, 12:09, Zdroj: [dennikn.sk](#) [↗](#), Vydavateľ: N Press, s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 211 314 GRP: 4,70 OTS: 0,05 AVE: 1815 Eur

Najlepšou vysokou školou na svete je americká Harvard University, vyplýva z rebríčka CWUR (Centre for World University Rankings). Nasledujú MIT, Stanford University či britské univerzity v Cambridgei a Oxforde. Na 661. miesto zaradili aj Univerzitu Komenského v Bratislave.

Centrum hodnotilo vyše 20-tisíc vysokoškolských inštitúcií, kritériami boli kvalita vzdelávania a výskumu či postavenie absolventov na trhu práce.

Rebríček zahŕňa dvetisíc univerzít, okrem UK v Bratislave sa doň dostali aj ďalšie tri slovenské školy – **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** (1435. miesto), Slovenská technická univerzita v Bratislave (1637. miesto) a Technická univerzita v Košiciach (1993. miesto). (čtk, cwur)

Najlepšou univerzitou na svete je Harvard. V rebríčku sa umiestnili aj štyri slovenské školy [✉](#)

📅 16. 5. 2023, 12:44, Zdroj: spravy.rtvs.sk [✉](#), Vydavateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, Autor: ČTK, Anežka Lisá, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 21 009 GRP: 0,47 OTS: 0,00 AVE: 779 Eur

Z českých vysokých škôl je najvyššie Univerzita Karlova.

Právnicka fakulta Univerzity Komenského v Bratislave.

Foto: TASR

Najlepšou vysokou školou na svete je podľa nového vydania rebríčka CWUR (Centre for World University Rankings) americká Harvardova univerzita. V prvej päťke sa okrem nej umiestnili ešte MIT a Stanfordova univerzita a dve britské inštitúcie – univerzity v Cambridge a Oxforde.

Zo slovenských vysokých škôl je najvyššie Univerzita Komenského v Bratislave na 661. mieste. Ďalej nasleduje **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, ktorá skončila na 1435. mieste.

V rebríčku sa umiestnili ešte dve slovenské školy – Slovenská technická univerzita v Bratislave na 1637. mieste a Technická univerzita v Košiciach na 1993. mieste.

Súvisiaci článok [Do zahraničia odchádza za štúdiom 20 percent mladých. Štát ich motivuje zostať na Slovensku štipendiom](#)

Rebríček CWUR zostavuje Centrum pre hodnotenie svetových univerzít so sídlom v Spojených arabských emirátoch, ktoré tento rok hodnotilo vyše 20-tisíc vysokoškolských inštitúcií.

Do poradia potom zaradilo 2-tisíc škôl z 95 krajín s najlepším skóre. Kritériami sú kvalita vzdelávania a výskumu alebo postavenie absolventov na trhu práce.

Do najlepšej dvadsiatky tento rok preniklo 16 škôl z USA. Najlepšou európskou univerzitou je tá Cambridgeská na 4. mieste, najlepšou ázijskou potom Tokijská univerzita na 13. priečke.

Z českých vysokých škôl je najvyššie Univerzita Karlova na 238. mieste.

Autor: ČTK, Anežka Lisá

Správy RTVS [🔗](#)

📅 16. 5. 2023, 14:00, Relácia: **Správy RTVS**, Stanica: **Rádio Regina (východ)**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia**

Slovenska, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: **11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00 AVE: 323 Eur**

[strojový prepis] ... **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** 1435. miesto, Slovenská technická univerzita v Bratislave 1637. miesto a Technická univerzita v Košiciach 1990 3. miesto v rap. Meteorológovia upozorňujú, že najbližšie tri dni je u nás potrebné pripraviť sa na sychravé počasie a výdatné zrážky....

Vyjadrenie: MZ: Medzinárodný deň klinických skúšaní

☐ 16. 5. 2023, 16:59, Zdroj: tasr.sk , Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 5 910 GRP: 0,13 OTS: 0,00 AVE: 469 Eur

Bratislava 16. mája (TASR) - Vykonávanie klinických skúšaní na Slovensku bolo hlavnou témou dvojdňového stretnutia pri príležitosti Medzinárodného dňa klinických skúšaní, ktoré v dňoch 15. a 16. mája 2023 organizoval Národný uzol pre akademické klinické skúšania na Slovensku SLOVACRIN zastrešený Lekárskou fakultou **UPJŠ** v Košiciach spoločne s Ministerstvom zdravotníctva SR, Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv a Asociáciou inovatívneho farmaceutického priemyslu. Účastníci konferencie diskutovali okrem iného o vývoji množstva klinických skúšaní na Slovensku, či možnosti, ako priblížiť inovatívne možnosti liečby napojené na prebiehajúci výskum slovenským pacientom. "Na konferencii odzneli zaujímavé príspevky z oblasti akademického, aj komerčného výskumu. Zásadnou témou, ktorá rezonovala vo všetkých oddeleniach, bol záujem prinášať nové, prínosné a bezpečné postupy, lieky aj materiály pre terapeutickú prax a proaktívna snaha hľadať efektívne riešenia," poznamenala medicínska riaditeľka infraštruktúry SLOVACRIN MUDr. Beáta Čečetková, PhD. Medzi prednášajúcimi boli predstavitelia Ministerstva zdravotníctva SR, Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv, komerčných aj nekomerčných zadávateľov, zdravotníckych zariadení, skúšajúcich, a tiež patientske organizácie. Pozvanie na stretnutie prijala aj riaditeľka partnerského CZECRINU doc. MUDr. Regina Demlová, PhD., ktorá informovala o aktuálnej situácii s klinickým skúšaním v Českej republike. Prednášky a diskusie poskytli rôzne pohľady na vykonávanie klinických skúšaní a účastníci vďaka nim získali komplexný popis aktuálnej problematiky. Otvorila sa téma črtajúcich problémov a možných riešení do budúcnosti, ktoré by zlepšili prostredie na vykonávanie klinických skúšaní a umožnili našej krajine byť plne konkurencieschopnou v európskom priestore. Zároveň vznikla iniciatíva na vytvorenie pracovnej skupiny MZ SR, ktorá bude definovať hlavné, no odstrániteľné prekážky pre navýšenie počtu a zvýšenie prínosu klinických štúdií v SR. Jedným z cieľov infraštruktúry SLOVACRIN je podporovať odborné vzdelávanie zamestnancov oddelení klinických skúšaní a študijných tímov pre zaistenie vykonávania klinických skúšaní v súlade so správnou klinickou praxou. Preto súčasťou stretnutia bol aj certifikovaný Kurz správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov. Išlo o odborné podujatie s vysokou účasťou účastníkov zo zdravotníckych zariadení v pôsobnosti MZ SR, súkromných nemocníc, ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, zástupcov vedecko-výskumných inštitúcií, univerzít a komerčnej sféry. "Cieľom tohto kurzu bolo podporiť systematické vzdelávanie v oblasti klinického skúšania, nasmerovať začínajúce oddelenia klinických skúšaní a koordinátorov a vzájomne zdieľať nadobudnuté vedomosti a skúsenosti," uviedla medicínska riaditeľka infraštruktúry SLOVACRIN MUDr. Beáta Čečetková, PhD. SLOVACRIN (Slovak Clinical Research Infrastructure Network) vznikol v roku 2018 ako národný uzol pre akademické klinické skúšania na Slovensku a jeho činnosť koordinuje Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Ide o národnú výskumnú infraštruktúru prepájajúcu nemocnice, univerzity a vedecké inštitúcie zapojené do akademického klinického výskumu, ktorá je národným partnerom medzinárodnej infraštruktúry ECRIN (European Clinical Research Infrastructure Network). ECRIN so sídlom v Paríži je nezisková medzivládna organizácia podporujúca vykonávanie medzinárodných nekomerčných klinických skúšaní v Európe, spájajúca vedeckých partnerov a národné siete. "Minulý rok bol prelomový pre klinické skúšania nielen na Slovensku, ale aj v celej Európskej únii," konštatuje riaditeľ národnej infraštruktúry SLOVACRIN prof. MUDr. Daniel Pella, PhD., kardiológ pôsobiaci na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach a vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb. Reguláciu pre klinické skúšania zabezpečuje na Slovensku Štátny ústav pre kontrolu liečiv. 31. 1. 2022 vstúpila do platnosti nová legislatíva pre klinické skúšania na celom území EÚ. Spolu s nadobudnutím účinnosti Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie (CTR) bol zároveň vo všetkých krajinách EÚ spustený informačný systém pre klinické skúšania (Clinical Trials Information System – CTIS). Štátny ústav pre kontrolu liečiv sa na implementáciu novej legislatívy intenzívne pripravoval a výsledkom je, že Slovensko doposiaľ prijalo 44 žiadostí o klinické skúšanie, kde vystupuje ako príslušný členský štát. "ŠÚKL bol taktiež dvakrát navrhnutý ako spravodajský členský štát a trikrát sme sa ako krajina prihlásili a následne nás vymenovali za spravodajský členský štát," dodal Lukáš Slovák, vedúci oddelenia klinických skúšaní. V súčasnosti členské krajiny pracujú na tom, aby sa odstránili všetky nedostatky, ktoré sa vyskytli pri posudzovaní klinických skúšaní od nadobudnutia účinnosti CTR a spustenia CTIS. SLOVACRIN je súčasťou európskeho konzorcia ECRIN-ERIC piaty rok a úspešne sa mu darí naplňovať stanovené ciele v zastrešovaní akademicky iniciovaných klinických skúšaní na Slovensku. Poskytuje kompletný servis pre klinické skúšania organizované lekármi – výskumníkmi, podporuje prípravu a realizáciu akademických klinických skúšaní v SR, vrátane medzinárodných, zabezpečuje riadenie klinických skúšaní a kompletný projektový manažment, regulačné aktivity, monitorovanie a farmakovigilanciu pre národné a medzinárodné akademické klinické skúšania. Medzinárodný deň klinických skúšaní sa každoročne pripomína v máji s odkazom na prvú kontrolovanú vedeckú štúdiu z roku 1747, kedy škótsky lekár James Lind porovnával rôzne spôsoby liečby námorníkov postihnutých skorbutom po dvoch mesiacoch plavby na mori. Štúdia publikovaná v roku 1753 v Treatise of the scurvy porovnávala vplyv rozličnej stravy na zdravie u šiestich skupín osôb, pričom Lind zistil, že u námorníkov dostávajúcich citróny a pomaranče došlo k ústupu ochorenia (a čiastočne tomu pomohla aj konzumácia jablčného muštu) - aj keď nechápal skutočné príčiny ochorenia súvisiace s nedostatkom vitamínu C. James Lind tak položil základy pre moderný klinický výskum, ktorý sa v rozvinutej podobe klinického skúšania účinných látok používa aj v súčasnosti pre overenie účinnosti, kvality a bezpečnosti liekov. TASR o tom informoval komunikačný odbor Ministerstva zdravotníctva (MZ) SR. Upozornenie: TASR zverejňuje vyhlásenia, stanoviská, oznámenia v pôvodnom znení, dodanom zadávateľom, bez redakčnej úpravy. V zmysle § 5, ods. 2 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve TASR nezodpovedá za obsah týchto informácií. Zverejňovanie vyhlásení, stanovísk a oznámení orgánov verejnej moci vykonáva TASR v zmysle § 3, ods. 5 zákona č. 385/2008 Z. z. o Tlačovej agentúre Slovenskej republiky ako službu vo verejnom záujme. bac

Autor: TASR

Vyjadrenie: MZ: Medzinárodný deň klinických skúšaní

📅 16. 5. 2023, 16:59, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ**

Bratislava 16. mája (TASR) - Vykonávanie klinických skúšaní na Slovensku bolo hlavnou témou dvojdňového stretnutia pri príležitosti Medzinárodného dňa klinických skúšaní, ktoré v dňoch 15. a 16. mája 2023 organizoval Národný uzol pre akademické klinické skúšania na Slovensku SLOVACRIN zastrešený Lekárskou fakultou **UPJŠ** v Košiciach spoločne s Ministerstvom zdravotníctva SR, Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv a Asociáciou inovatívneho farmaceutického priemyslu.

Účastníci konferencie diskutovali okrem iného o vývoji množstva klinických skúšaní na Slovensku, či možnosti, ako priblížiť inovatívne možnosti liečby napojené na prebiehajúci výskum slovenským pacientom. "Na konferencii odzneli zaujímavé príspevky z oblasti akademického, aj komerčného výskumu. Zásadnou témou, ktorá rezonovala vo všetkých oddeleniach, bol záujem prinášať nové, prínosné a bezpečné postupy, lieky aj materiály pre terapeutickú prax a proaktívna snaha hľadať efektívne riešenia," poznamenala medicínska riaditeľka infraštruktúry SLOVACRIN MUDr. Beáta Čečetková, PhD.

Medzi prednášajúcimi boli predstavitelia Ministerstva zdravotníctva SR, Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv, komerčných aj nekomerčných zadávateľov, zdravotníckych zariadení, skúšajúcich, a tiež patientske organizácie. Pozvanie na stretnutie prijala aj riaditeľka partnerského CZECRINU doc. MUDr. Regina Demlová, PhD., ktorá informovala o aktuálnej situácii s klinickým skúšaním v Českej republike.

Prednášky a diskusie poskytli rôzne pohľady na vykonávanie klinických skúšaní a účastníci vďaka nim získali komplexný popis aktuálnej problematiky. Otvorila sa téma črtajúcich problémov a možných riešení do budúcnosti, ktoré by zlepšili prostredie na vykonávanie klinických skúšaní a umožnili našej krajine byť plne konkurencieschopnou v európskom priestore. Zároveň vznikla iniciatíva na vytvorenie pracovnej skupiny MZ SR, ktorá bude definovať hlavné, no odstrániteľné prekážky pre navýšenie počtu a zvýšenie prínosu klinických štúdií v SR.

Jedným z cieľov infraštruktúry SLOVACRIN je podporovať odborné vzdelávanie zamestnancov oddelení klinických skúšaní a študijných tímov pre zaistenie vykonávania klinických skúšaní v súlade so správnou klinickou praxou. Preto súčasťou stretnutia bol aj certifikovaný Kurz správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov. Išlo o odborné podujatie s vysokou účasťou účastníkov zo zdravotníckych zariadení v pôsobnosti MZ SR, súkromných nemocníc, ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, zástupcov vedecko-výskumných inštitúcií, univerzít a komerčnej sféry. "Cieľom tohto kurzu bolo podporiť systematické vzdelávanie v oblasti klinického skúšania, nasmerovať začínajúce oddelenia klinických skúšaní a koordinátorov a vzájomne zdieľať nadobudnuté vedomosti a skúsenosti," uviedla medicínska riaditeľka infraštruktúry SLOVACRIN MUDr. Beáta Čečetková, PhD.

SLOVACRIN (Slovak Clinical Research Infrastructure Network) vznikol v roku 2018 ako národný uzol pre akademické klinické skúšania na Slovensku a jeho činnosť koordinuje Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Ide o národnú výskumnú infraštruktúru prepájajúcu nemocnice, univerzity a vedecké inštitúcie zapojené do akademického klinického výskumu, ktorá je národným partnerom medzinárodnej infraštruktúry ECRIN (European Clinical Research Infrastructure Network). ECRIN so sídlom v Paríži je nezisková medzivládna organizácia podporujúca vykonávanie medzinárodných nekomerčných klinických skúšaní v Európe, spájajúca vedeckých partnerov a národné siete.

"Minulý rok bol prelomový pre klinické skúšania nielen na Slovensku, ale aj v celej Európskej únii," konštatuje riaditeľ národnej infraštruktúry SLOVACRIN prof. MUDr. Daniel Pella, PhD., kardiológ pôsobiaci na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach a vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb.

Reguláciu pre klinické skúšania zabezpečuje na Slovensku Štátny ústav pre kontrolu liečiv.

31. 1. 2022 vstúpila do platnosti nová legislatíva pre klinické skúšania na celom území EÚ. Spolu s nadobudnutím účinnosti Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie (CTR) bol zároveň vo všetkých krajinách EÚ spustený informačný systém pre klinické skúšania (Clinical Trials Information System – CTIS). Štátny ústav pre kontrolu liečiv sa na implementáciu novej legislatívy intenzívne pripravoval a výsledkom je, že Slovensko doposiaľ prijalo 44 žiadostí o klinické skúšanie, kde vystupuje ako príslušný členský štát.

"ŠÚKL bol taktiež dvakrát navrhnutý ako spravodajský členský štát a trikrát sme sa ako krajina prihlásili a následne nás vymenovali za spravodajský členský štát," dodal Lukáš Slovák, vedúci oddelenia klinických skúšaní. V súčasnosti členské krajiny pracujú na tom, aby sa odstránili všetky nedostatky, ktoré sa vyskytli pri posudzovaní klinických skúšaní od nadobudnutia účinnosti CTR a spustenia CTIS.

SLOVACRIN je súčasťou európskeho konzorcia ECRIN-ERIC piaty rok a úspešne sa mu darí naplňovať stanovené ciele v zastrešovaní akademicky iniciovaných klinických skúšaní na Slovensku. Poskytuje kompletný servis pre klinické skúšania organizované lekármi – výskumníkmi, podporuje prípravu a realizáciu akademických klinických skúšaní v SR, vrátane medzinárodných, zabezpečuje riadenie klinických skúšaní a kompletný projektový manažment, regulačné aktivity, monitorovanie a farmakovigilanciu pre národné a medzinárodné akademické klinické skúšania.

Medzinárodný deň klinických skúšaní sa každoročne pripomína v máji s odkazom na prvú kontrolovanú vedeckú štúdiu z roku 1747, kedy škótsky lekár James Lind porovnával rôzne spôsoby liečby námorníkov postihnutých skorbutom po dvoch mesiacoch plavby na mori.

Štúdiá publikovaná v roku 1753 v Treatise of the scurvy porovnávala vplyv rozličnej stravy na zdravie u šiestich skupín osôb, pričom Lind zistil, že u námorníkov dostávajúcich citróny a pomaranče došlo k ústupu ochorenia (a čiastočne tomu pomohla aj konzumácia jablčného muštu) - aj keď nechápal skutočné príčiny ochorenia súvisiace s nedostatkom vitamínu C.

James Lind tak položil základy pre moderný klinický výskum, ktorý sa v rozvinutej podobe klinického skúšania účinných látok používa aj v súčasnosti pre overenie účinnosti, kvality a bezpečnosti liekov.

TASR o tom informoval komunikačný odbor Ministerstva zdravotníctva (MZ) SR.

Upozornenie: TASR zverejňuje vyhlásenia, stanoviská, oznámenia v pôvodnom znení, dodanom zadávateľom, bez redakčnej úpravy. V zmysle § 5, ods. 2 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve TASR nezodpovedá za obsah týchto informácií. Zverejňovanie vyhlásení, stanovísk a oznámení orgánov verejnej moci vykonáva TASR v zmysle § 3, ods. 5 zákona č. 385/2008 Z. z. o Tlačovej agentúre Slovenskej republiky ako službu vo verejnom záujme.

bac

Autor: BAC

Doplnený prehľad udalostí na stredu 17. mája [📄](#)

📅 16. 5. 2023, 17:00, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Vedúce vydania:

predpoludním: R. Turoňová

popoludní: N. Mihová

Službukonajúci technik: 0905/505 721

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Očkovací deň proti HPV vírusu

Košice, Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, Vakcinačné centrum, Rastislavova 43

text

Botanikiáda - Voda, základ života

Košice, Botanická záhrada Univerzity Pavla Jozefa Šafárika

12. ročník súťaže IQ olympiády - regionálne kolo v B. Bystrici

Banská Bystrica, Stredná zdravotnícka škola

09.00 90. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

text, video, zvuk, live

09.00 TK firiem podnikajúcich na Slovensku - zlepšenie práv LGBTI+ ľudí na Slovensku

Téma: Negatívne dosahy diskriminácie a narastajúcej intenzity násillia

Bratislava, OD IKEA, 1. poschodie, priestory reštaurácie, Ivanská cesta 18

09.00 TK a otvorenie výstavby Elektrickej stanice Mierovo

Na TK sa zúčastní predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Západoslovenskej energetiky Markus Kaune.

Mierovo, (48.078314, 17.380015)

09.00 Čo s vami, decká!!? - odborná konferencia (17. - 18. mája)

Konferencia pre pracovníkov v pomáhajúcich profesiách, ktorí pracujú s mladými ľuďmi.

Bratislava, Pekná cesta 4A, Rača

09.00 Verejný odpočet Výročnej správy Geodetického a kartografického ústavu

Bratislava, sídlo GKÚ, zasadačka, Chlumeckého 4

10.00 Prvé rokovanie vlády SR

Bratislava, Úrad vlády SR, vstup z Leškovej ulice

text, video, zvuk, foto, live

10.00 Zmena klímy a ako ďalej v SR - národný workshop

Košice, hotel Yasmin, Tyršovo nábrežie 1

10.00 Brífing Nemocnice Bory - program Žena a dieťa

Téma: Nemocnica sa pripravuje na prvé pôrody. Predstavenie gynekologicko-pôrodnického a neonatologického oddelenia

Bratislava, Ivana Kadlečíka 2

10.30 TK strany Hlas-SD

Téma: Demokrati oklamali ľudí

Bratislava, NR SR, press centrum, Námestie A. Dubčeka 1

11.00 Brífing po rokovaní s riaditeľom UNB Alexandrom Mayerom

Téma: Výsledky rokovania s riaditeľom nemocnice o zabezpečení bezplatného parkovania pred nemocnicami UN Bratislava po ukončení nevýhodnej 11-ročnej zmluvy súkromného prevádzkovania plateného parkovania

Bratislava, Antolská, pred rampami na parkovisku Univerzitnej nemocnice, Petržalka

text, video, zvuk

11.00 Verejný odpočet činnosti Štátnej vedeckej knižnice v Prešove za rok 2022

Odpočet bude prebiehať aj online prostredníctvom YouTube kanála knižnice.

Prešov, Štátna vedecká knižnica, Námestie mládeže 1

text

11.00 TK Združenia miest a obcí Slovenska

Téma: Otvorenie kontaktného bodu v Kancelárii ZMOS pre budovanie značky Karpaty v území

Bratislava, ZMOS, Bezručova 9

11.30 TK Kresťanskodemokratického hnutia

Témy: Aktuálne výzvy v oblasti opatrovateľských služieb pre seniorov a chorých na Slovensku. Výsledky prieskumu s alarmujúcimi dátami.

Tlačová beseda bude spojená s návrhom riešení a výzvou novej úradníckej vláde.

Bratislava, Centrum Salvator, Jakubovo námestie 4 - 5

12.30 TK Slovenského národného divadla

Téma: Premiéra baletu Carl Orff: Carmina Burana

11.00 h - Generálka

Bratislava, SND, vstup hlavným vchodom na strane opery a baletu, Pribinova ulica

text, video, foto

13.00 Zasadnutie Zastupiteľstva Trnavského samosprávneho kraja

Trnava, Úrad TTSK, Parlamentná miestnosť, Starohájska 10

text

13.00 Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 148, Námestie A. Dubčeka 1

13.00 Predstavenie študentského tímu, ktorý smeruje na medzinárodné preteky v úspornej jazde

Študenti SOŠ dopravnej v Trnave vyrazia na medzinárodné preteky vo francúzskom Nogare v úspornej jazde Shell Eco-marathon.

Trnava, Stredná priemyselná škola dopravná, Študentská 23

text, video, foto

13.00 Rokovanie Rady rozhlasu a televízie Slovenska

Bratislava, Slovenský rozhlas, Mýtna 1

14.00 Udeľovanie ocenení Mama roka

Prešov, Divadlo Jonáša Záborského

14.00 Americký deň v Banskej Bystrici

15.45 h - príhovor veľvyslanca USA na Slovensku Gautama Ranu

Banská Bystrica, Námestie SNP

14.30 Otvorenie rekonštruovaných laboratórnych priestorov CIB spojené s TK

Otvorenie rekonštruovaných priestorov Centra interdisciplinárnych biovied a Katedry biofyziky PF **UPJŠ**

- Tlačová konferencia a prehliadka laboratórií

Košice, **UPJŠ**, Katedra biofyziky PF

text, video, foto

17.00 Vernisáž Fórum dizajnu 2023

24. ročník výstavy nábytkového a interiérového dizajnu potrvá do 2. júla.

Bratislava, Galéria dizajnu Satelit, Kollárovo námestie 10

foto

18.00 Celoslovenské podujatie Noc literatúry 2023

Organizuje České centrum Bratislava.

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

lt dk

Autor: DK

Vyjadrenie: MZ: Medzinárodný deň klinických skúšaní

📅 16. 5. 2023, 18:32, Zdroj: lekarna.sk , Sentiment: **Positívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ**

Dosah: 437 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 125 Eur

Bratislava 16. mája (TASR) - Vykonávanie klinických skúšaní na Slovensku bolo hlavnou témou dvojdňového stretnutia pri príležitosti Medzinárodného dňa klinických skúšaní, ktoré v dňoch 15. a 16. mája 2023 organizoval Národný uzol pre akademické klinické skúšania na Slovensku SLOVACRIN zastrešený Lekárskou fakultou **UPJŠ** v Košiciach spoločne s Ministerstvom zdravotníctva SR, Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv a Asociáciou inovatívneho farmaceutického priemyslu.

Účastníci konferencie diskutovali okrem iného o vývoji množstva klinických skúšaní na Slovensku, či možnosti, ako priblížiť inovatívne možnosti liečby napojené na prebiehajúci výskum slovenským pacientom. "Na konferencii odzneli zaujímavé príspevky z oblasti akademického, aj komerčného výskumu. Zásadnou témou, ktorá rezonovala vo všetkých oddeleniach, bol záujem prinášať nové, prínosné a bezpečné postupy, lieky aj materiály pre terapeutickú prax a proaktívna snaha hľadať efektívne riešenia," poznamenala medicínska riaditeľka infraštruktúry SLOVACRIN MUDr. Beáta Čečetková, PhD.

Medzi prednášajúcimi boli predstavitelia Ministerstva zdravotníctva SR, Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv, komerčných aj nekomerčných zadávateľov, zdravotníckych zariadení, skúšajúcich, a tiež patientske organizácie. Pozvanie na stretnutie prijala aj riaditeľka partnerského CZECRINU doc. MUDr. Regina Demlová, PhD., ktorá informovala o aktuálnej situácii s klinickým skúšaním v Českej republike.

Prednášky a diskusie poskytli rôzne pohľady na vykonávanie klinických skúšaní a účastníci vďaka nim získali komplexný popis aktuálnej problematiky. Otvorila sa téma črtajúcich problémov a možných riešení do budúcnosti, ktoré by zlepšili prostredie na vykonávanie klinických skúšaní a umožnili našej krajine byť plne konkurencieschopnou v európskom priestore. Zároveň vznikla iniciatíva na vytvorenie pracovnej skupiny MZ SR, ktorá bude definovať hlavné, no odstrániteľné prekážky pre navýšenie počtu a zvýšenie prínosu klinických štúdií v SR.

Jedným z cieľov infraštruktúry SLOVACRIN je podporovať odborné vzdelávanie zamestnancov oddelení klinických skúšaní a študijných tímov pre zaistenie vykonávania klinických skúšaní v súlade so správnou klinickou praxou. Preto súčasťou stretnutia bol aj certifikovaný Kurz správnej klinickej praxe pre skúšajúcich a koordinátorov. Išlo o odborné podujatie s vysokou účasťou účastníkov zo zdravotníckych zariadení v pôsobnosti MZ SR, súkromných nemocníc, ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, zástupcov vedecko-výskumných inštitúcií, univerzít a komerčnej sféry. "Cieľom tohto kurzu bolo podporiť systematické vzdelávanie v oblasti klinického skúšania, nasmerovať začínajúce oddelenia klinických skúšaní a koordinátorov a vzájomne zdieľať nadobudnuté vedomosti a skúsenosti," uviedla medicínska riaditeľka infraštruktúry SLOVACRIN MUDr. Beáta Čečetková, PhD.

SLOVACRIN (Slovak Clinical Research Infrastructure Network) vznikol v roku 2018 ako národný uzol pre akademické klinické skúšania na Slovensku a jeho činnosť koordinuje Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Ide o národnú výskumnú infraštruktúru prepájajúcu nemocnice, univerzity a vedecké inštitúcie zapojené do akademického klinického výskumu, ktorá je národným partnerom medzinárodnej infraštruktúry ECRIN (European Clinical Research Infrastructure Network). ECRIN so sídlom v Paríži je nezisková medzivládna organizácia podporujúca vykonávanie medzinárodných nekomerčných klinických skúšaní v Európe, spájajúca vedeckých partnerov a národné siete.

"Minulý rok bol prelomový pre klinické skúšania nielen na Slovensku, ale aj v celej Európskej únii," konštatuje riaditeľ národnej infraštruktúry SLOVACRIN prof. MUDr. Daniel Pella, PhD., kardiológ pôsobiaci na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach a vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb.

Reguláciu pre klinické skúšania zabezpečuje na Slovensku Štátny ústav pre kontrolu liečiv.

31. 1. 2022 vstúpila do platnosti nová legislatíva pre klinické skúšania na celom území EÚ. Spolu s nadobudnutím účinnosti Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie (CTR) bol zároveň vo všetkých krajinách EÚ spustený informačný systém pre klinické skúšania (Clinical Trials Information System – CTIS). Štátny ústav pre kontrolu liečiv sa na implementáciu novej legislatívy intenzívne pripravoval a výsledkom je, že Slovensko doposiaľ prijalo 44 žiadostí o klinické skúšanie, kde vystupuje ako príslušný členský štát.

"ŠÚKL bol taktiež dvakrát navrhnutý ako spravodajský členský štát a trikrát sme sa ako krajina prihlásili a následne nás vymenovali za spravodajský členský štát," dodal Lukáš Slovák, vedúci oddelenia klinických skúšaní. V súčasnosti členské krajiny pracujú na tom, aby sa odstránili všetky nedostatky, ktoré sa vyskytli pri posudzovaní klinických skúšaní od nadobudnutia účinnosti CTR a spustenia CTIS.

SLOVACRIN je súčasťou európskeho konzorcia ECRIN-ERIC piaty rok a úspešne sa mu darí naplňovať stanovené ciele v zastrešovaní akademicky iniciovaných klinických skúšaní na Slovensku. Poskytuje kompletný servis pre klinické skúšania organizované lekármi – výskumníkmi, podporuje prípravu a realizáciu akademických klinických skúšaní v SR, vrátane medzinárodných, zabezpečuje riadenie klinických skúšaní a kompletný projektový manažment, regulačné aktivity, monitorovanie a farmakovigilanciu pre národné a

medzinárodné akademické klinické skúšania.

Medzinárodný deň klinických skúšaní sa každoročne pripomína v máji s odkazom na prvú kontrolovanú vedeckú štúdiu z roku 1747, kedy škótsky lekár James Lind porovnával rôzne spôsoby liečby námorníkov postihnutých skorbutom po dvoch mesiacoch plavby na mori.

Štúdia publikovaná v roku 1753 v Treatise of the scurvy porovnávala vplyv rozličnej stravy na zdravie u šiestich skupín osôb, pričom Lind zistil, že u námorníkov dostávajúcich citróny a pomaranče došlo k ústupu ochorenia (a čiastočne tomu pomohla aj konzumácia jablčného muštu) - aj keď nechápal skutočné príčiny ochorenia súvisiace s nedostatkom vitamínu C.

James Lind tak položil základy pre moderný klinický výskum, ktorý sa v rozvinutej podobe klinického skúšania účinných látok používa aj v súčasnosti pre overenie účinnosti, kvality a bezpečnosti liekov.

TASR o tom informoval komunikačný odbor Ministerstva zdravotníctva (MZ) SR.

Upozornenie: TASR zverejňuje vyhlásenia, stanoviská, oznámenia v pôvodnom znení, dodanom zadávateľom, bez redakčnej úpravy. V zmysle § 5, ods. 2 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve TASR nezodpovedá za obsah týchto informácií. Zverejňovanie vyhlásení, stanovísk a oznámení orgánov verejnej moci vykonáva TASR v zmysle § 3, ods. 5 zákona č. 385/2008 Z. z. o Tlačovej agentúre Slovenskej republiky ako službu vo verejnom záujme.

bac

Skvelé správy: Až 4 slovenské VŠ bodujú v čerstvom rebríčku TOP univerzít sveta. Toto sú ich mená [☑](#)

📅 16. 5. 2023, 18:36, Zdroj: [startitup.sk](#) [☑](#), Vydavateľ: Startitup s.r.o., Autor: Adam Kršiak, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 405 080 GRP: 9,00 OTS: 0,09 AVE: 2007 Eur

Štvorici slovenských univerzít sa dostalo veľkej pocty

Dostali sa do rebríčka najlepšie hodnotených vysokých škôl na základe viacerých kritérií

Rebríčky svetových univerzít sa pravidelne aktualizujú a poskytujú prehľad o tom, ktoré vysokoškolské inštitúcie sa vo svete akadémie radia k absolútnej špičke. Podľa najnovšieho vydania rebríčka Centre for World University Rankings (CWUR) zostáva aj v roku 2023 neprekonanou kráľovnou univerzít americká Harvardova univerzita.

Medzi prvou päťkou sa tiež nachádzajú MIT, Stanfordova univerzita a britské univerzity Cambridge a Oxford. Do rebríčku sa však dostala aj štvorica slovenských škôl.

Bratislavská univerzita v prvej 700-vke

Najlepšie hodnotenou slovenskou vysokou školou je Univerzita Komenského v Bratislave na 661. pozícii. Za ňou nasleduje **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** na 1 435. mieste.

V rebríčku sú zahrnuté aj ďalšie dve slovenské školy. Slovenská technická univerzita v Bratislave sa umiestnila na 1 637. pozícii a do zoznamu sa zmestila aj Technická univerzita v Košiciach, ktorá skončila na 1 993. mieste.

Začínali v rodinnom dome v Rači, dnes sú jednou z najprestížnejších kliník na Slovensku

Rebríček CWUR zostavuje Centrum pre hodnotenie svetových univerzít so sídlom v Spojených arabských emirátoch. Tento rok hodnotilo viac ako 20 000 vysokoškolských inštitúcií. V konečnom poradí bolo zaradených 2 000 škôl z 95 krajín s najlepším skóre.

Kritériami sú kvalita vzdelávania a výskumu, ako aj postavenie absolventov na trhu práce. V rámci najlepšej dvadsiatky sa nachádza 16 škôl z USA. Najlepšou európskou univerzitou je Cambridge na 4. pozícii a najlepšou ázijskou univerzitou je Tokijská univerzita na 13. mieste.

Najlepšie hodnotenou českou vysokou školou je Univerzita Karlova na 238. mieste.

zdroj: Univerzita Komenského

Univerzita potvrdzuje svoje prvenstvo na Slovensku

Univerzita Komenského teda potvrdila svoj status najkvalitnejšej slovenskej vysokej školy. V roku 2022 totiž obhájila miesto v TOP 500 v rebríčku Round University Ranking. Ako sme ňu informovali v tomto článku , za rok 2022 dosiahla 426. priečku.

Oproti roku 2021 išlo o pokles, univerzita sa pred dvomi rokmi v rebríčku umiestnila až na 404. mieste. Univerzita Komenského však konštatovala, že sú podobné medziročné posuny nadol a nahor pre stredoeurópske univerzity bežné.

Významnejšie je, že si UK v tomto rebríčku stále udržiava prvú pozíciu v rámci Slovenska. V TOP 500 sa Univerzita Komenského umiestňuje pravidelne posledných desať rokov.

Po prvýkrát od vzniku rebríčka sa v ňom umiestnila aj iná slovenská univerzita. Na 658. mieste sa vtedy umiestnila Žilinská univerzita.

zdroj: [wikimedia.org](#)-Branislav Vasilko

Mnoho slovenských študentov odchádza na vysokoškolské štúdium do Česka. Z českých univerzít predbehla Univerzitu Komenského jedna univerzita, a to Karlova univerzita v Prahe, ktorá dosiahla 254. miesto. V tohtoročnom rebríčku sa neobjavila ani jedna poľská univerzita.

Univerzita Komenského dosiahla najlepšie hodnotenie v indikátore „vzdelávanie“, kde obsadila 178. miesto a zaradila sa do zlatej lígy.

Hodnotí sa tu pomer počtu učiteľov a študentov, pomer učiteľov a udelených bakalárskych titulov, respektíve doktorátov, ako aj pomer počtu doktorátov a bakalárskych titulov či reputácia školy.

Rebríček Round University Ranking je zostavený na základe dvadsiatich indikátorov, ktoré spolu tvoria 4 oblasti hodnotenia: 40 % tvorí výučba, 40 % výskum, 10 % je medzinárodná rôznorodosť a 10 % finančná udržateľnosť.

Ďakujeme, že čítaš Startitup. V prípade, že máš postreh alebo si našiel v článku chybu, napíš nám na redakcia@startitup.sk .

Zdroje: CWUR , archív Startitup

Štúdie, prieskumy a analýzy

Autor: Adam Kršiak

Odliv mozgov aj kvality / Každý šiesty Slováč študuje v zahraničí a naša najlepšia univerzita je v Brne

16. 5. 2023, 20:40, Zdroj: [postoj.sk](#), Autor: Juraj Valach, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 37 643 GRP: 0,84 OTS: 0,01 AVE: 1122 Eur

Odliv mozgov aj kvality

Každý šiesty Slováč študuje v zahraničí a naša najlepšia univerzita je v Brne

Niektoré fakulty Masarykovej univerzity majú takmer viac slovenských ako domácich študentov. Čo to znamená pre našu krajinu a školstvo?

Zastúpenie Masarykovej univerzity v Brne na študentskom veľtrhu v Bratislave. Foto: TASR/Štefan Puškáš

Asi 17 percent slovenských vysokoškolákov študuje v zahraničí. Po Luxembursku ide o druhý najvyšší podiel z krajín OECD (Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj). Priemer OECD sú pritom 2 percentá, priemer EÚ 4 percentá. V absolútnych číslach to znamená, že v zahraničí máme asi 30-tisíc študentov.

Úplne najväčší odliv smeruje do Česka. Študuje tam zhruba 20-tisíc Slovákov a len v Brne je ich polovica, čo predstavuje viac ako 17-percentný podiel zo všetkých tamojších študentov. Podielovo ich je najviac na Fakulte informatiky Masarykovej univerzity (MUNI), kde tisíc slovenských poslucháčov tvorí zo všetkých polovicu, ďalej na Fakulte informačných technológií Vysokého učenia technického (VUT) (skoro 800 študentov, 34 percent), potom na Lekárskej fakulte (tisíc študentov, 25 percent).

Nad 20 percentami či tesne pod sa držia ešte niekoľko ďalšie brnianske fakulty, napríklad Ekonomicko-správna fakulta MUNI, Fakulta architektúry VUT alebo Fakulta veterinárneho lekárstva Veterinárnej univerzity. Spomedzi univerzít v iných českých mestách môže Brnu konkurovať Lekárska fakulta Univerzity Palackého v Olomouci (asi 650 študentov, 28 percent) či pražský matfyz na Karlovej univerzite (asi 420 študentov, 19 percent).

Najviac slovenských študentov študuje na MUNI – asi 5-tisíc, čo je podobne veľa ako na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** či Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. O čosi menej Slovákov je na VUT a ešte menej na Mendelovej univerzite či na veteríne.

Čítajte tiež

Na masový odliv mozgov dopláca celá krajina. Po skončení školy sa mladí často už na Slovensko nevrátia.

Prečo Brno?

Oblúbenosť Brna slovenskými vysokoškolákmi sa dá pripísať jazykovej, kultúrnej, ale aj geografickej blízkosti. Posledný bod potvrdzuje fakt, že najviac študentov prichádza z regiónov, z ktorých sa vlakom či autobusom dá do moravskej metropoly dostať pod 5 hodín. Hlavne z Trenčianskeho (17 percent), Žilinského a Bratislavského kraja (po 14 percent), najmenej z toho najvzdialenejšieho – Košického kraja (8,5 percenta). Všetky ostatné kraje sa držia zhruba na 11 percentách.

Ale dostupnosť zďaleka nie je jediným lákadlom.

„Medicínu som neplánoval študovať na žiadnej fakulte na Slovensku,“ hovorí Adam, absolvent Lekárskej fakulty MUNI, ktorý dnes pracuje na otorinolaryngológii vo Fakultnej nemocnici sv. Anny v Brne. Odrádzalo ho napríklad to, že na prijímačky na Lekársku fakultu Univerzity Komenského sa človek musí „nabíliť“ 3-tisíc otázok vrátane správnych odpovedí.

„Pochopil som, že fakulta, ktorá zakladá svoje prijímacie konanie na memorovaní, nebude moja vysnívaná, a rozhodol som sa pre prijímačky v Česku, ktoré boli postavené skôr na logickom rozmýšľaní a výpočtoch,“ vysvetľuje Adam. Nakoniec ho zobrali aj do Plzne a Olomouca, ale vybral si Brno, lebo mu ako mesto najviac sadlo.

„Ponuka slovenských vysokých škôl ma veľmi nezaujala,“ hovorí Hana, ktorá na MUNI študuje informatiku. Od mala ju to tiahlo k informatike a matematike, zároveň však rada maľovala. Na Slovensku nenašla školu, ktorá by ponúkala kombináciu informatiky a výtvarného umenia.

„Kamarát v tomto čase už na MUNI študoval a rozprávali sme sa o možnostiach, ktoré univerzita ponúka. Hovoril mi o svojich skúsenostiach na fakulte informatiky, čo ma zaujalo aj preto, že ponúkala možnosť študovať špecializáciu grafický dizajn,“ vysvetľuje s tým, že na bratislavskú STU si dala prihlášku len ako poistku.

Hlavným dôvodom, prečo sa Slováci rozhodujú pre štúdium v Česku, je vyššia kvalita vzdelania a väčší výber študijných programov. Zdieľať

Obom Slovákom dávajú za pravdu aj svetové rebríčky vysokých škôl. V tom najprestížnejšom, šanghajskej, obsadila MUNI 401. – 500. miesto. Najlepšia slovenská VŠ Univerzita Komenského zaostáva o tri stovky. Z českých škôl je pred ňou ešte Karlova univerzita (prvá štyristovka) a Univerzita Palackého v Olomouci s ňou zdieľa prvú osemstovku.

Dominancia však neplatí pri českých technických vysokých školách. STU so svojim umiestnením na 801. – 900. mieste je o stovku pred brnianskou VUT a zároveň s pražským ČVUT. Na druhej strane netreba zabúdať, že zatiaľ čo Slovensko má v prvej tisícke dve vysoké školy, Česi ich tam majú deväť.

Hlavným dôvodom, prečo sa Slováci rozhodujú pre štúdium v Česku, je tak vyššia kvalita vzdelania a väčší výber študijných programov. Ďalšími častými motiváciami sú znalosť jazyka a kultúrna blízkosť, prestížnosť štúdia v Českej republike, lepšie životné podmienky či snaha osamostatniť sa v cudzej krajine. Pre študentov technických odborov je hneď po vyššej kvalite vzdelania druhou najčastejšou motiváciou neexistencia či zlá dostupnosť odborov na Slovensku.

Komu odliv mladých slovenských mozgov prospieva...

Za riekou Moravou sa občas ozve šomranie na všadeprítomnosť mladých Slovákov či na to, že ich štúdium je platené z daní českých rodičov, ktorých deti sa nedostanú na najlepšie české univerzity, lebo miesto im obsadia slovenskí študenti. Ale vysoké školy sú voči Slovákom veľmi ústretové a dobre vedia prečo.

Na české univerzity sa hlásia spravidla ambicióznejší a šikovnejší Slováci, takže si môžu vybrať tých najkvalitnejších uchádzačov nielen z jednej, ale rovno z dvoch krajín. Zdieľať

Hlásia sa na ne spravidla ambicióznejší a šikovnejší Slováci, takže české univerzity si môžu vybrať tých najkvalitnejších uchádzačov nielen z jednej, ale rovno z dvoch krajín. A to zlepšuje kvalitu celej inštitúcie. Množstvo Slovákov v krajine po štúdiu zostane, čo pomáha rozvoju českej vedy a ekonomiky a zároveň znižuje nedostatok personálu v určitých profesiách, napríklad v medicíne.

Okrem toho, podľa štúdie Ekonomicko-správnej fakulty MUNI sú Slováci študujúci na „Masaryčke“ ekonomicky prínosní pre Brno a celý región. Síce im český štát platí štúdium a štipendiá, ale Slováci tu bývajú, stravujú sa, platia dane atď. Ich výdavky pochádzajúce z peňazí od rodičov na Slovensku alebo z vlastnej zárobkovej činnosti značne prevyšujú sumu, ktorou im Česko zabezpečuje bezplatné štúdium.

Čítajte tiež

„Ak sa nám nepodarí zvrátiť trend, budeme na dnešnú dobu spomínať ako na zlaté časy slovenského zdravotníctva,“ hovorí Zuzana Múčka z Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

... a komu škodí

Naopak, pre Slovensko to je problém. Zatiaľ čo sa v 90. rokoch do Česka sťahovali hlavne Slováci s nižším vzdelaním, ktorí boli ochotní pracovať za mzdu alebo na pozíciách, ktoré Česi odmietali, s novým milénium prišla zmena a prevládili vzdelanejší emigranti.

Pomohla tomu aj dohoda medzi oboma ministerstvami školstva z roku 1999. Dovtedy v Česku mohla bez poplatkov študovať ani nie stovka slovenských študentov, no potom prestali byť limitovaní počtom. Zo 4,5-tisíc sa tak počet Slovákov študujúcich za hranicami vyšvihol na spomínaných 30-tisíc. Trend známy ako „odliv mozgov“ tak pokračuje dodnes.

Slovenské vysoké školy z toho dôvodu prichádzajú o mnohých šikovných študentov, čím trpí ich kvalita. Pre slovenskú spoločnosť vo všeobecnosti je zasa zlé, že Slováci do Česka odchádzajú študovať profesie, v ktorých máme nedostatok ľudí, pretože po škole sa často nechcú vrátiť naspäť. Príkladom je zdravotníctvo.

Na štyroch slovenských lekárskech fakultách študuje asi 4-tisíc domácich a 2,5-tisíc zahraničných medikov. Zahraniční sú tu len na štúdium, ktoré si sami platia, a asi 17 percent domácich po záverečných skúškach odíde do cudziny (no rovnaký problém s odlivom budúceho personálu má aj Česko, mladí lekári nespokojní s domácim zdravotníctvom miera hlavne do Nemecka).

Na lekárskech fakultách v Česku je vyše 3-tisíc Slovákov (ide predovšetkým, ale nie výhradne o medikov). Až 35 percent z nich si plánuje nájsť prácu v Česku, čo je viac než priemer vo všetkých ďalších študijných odboroch. Len pre úplnosť, neznamená to, že zvyšných 65 percent sa plánuje vrátiť, skôr že ešte nie sú pevne rozhodnutí o svojom postupe. Veľká časť za hranicami pravdepodobne zostane.

Čítajte tiež

Kristína Votrubová

Na školnom od zahraničných študentov medicíny vyzbierala Univerzita Komenského v Bratislave 11,2 milióna eur.

Jedným z nich je aj Adam. „Posledné dva roky štúdia som stážoval na klinike, kde teraz pracujem, zapáčilo sa mi tu.“ Od návratu na Slovensko ho odrádza dezorganizovanosť verejného zdravotníctva a kritika akéhokoľvek pokusu o zmenu. Čerství doktori majú v Česku navyše často hladší štart.

„Kamarátka sa hlásila na dve nemenované bratislavské kliniky, ktorých prednostovia opakovane hlásajú, ako bojujú za zlepšenie podmienok v zdravotníctve, ale ako absolventovi jej ponúkli zmluvu s úväzkom 0,1. K tomu musela začať študovať doktorát, pretože tú časť úväzku platí fakulta. Ale pracovala by normálny pracovný čas, a ak by sa osvedčila, úväzok by postupne rástol. No a v Brne dostaneš celý úväzok, nemusíš robiť doktorát ihneď, pretože je dôležitejšie sa naučiť byť lekárom a až potom sa venovať vede,“ vysvetľuje Adam. Dodáva, že na Slovensko sa vráti „iba ak na chalupu“.

Silným dôvodom zostať v zahraničí je popri nízkych mzdách aj nespokojnosť so spoločensko-politickou situáciou na Slovensku. Podľa prieskumu neziskovky LEAF z roku 2018 až tri štvrtiny študentov odrádza od návratu vysoká miera korupcie, rovnako ako nízke výplaty (zaujímavé by bolo zistiť, ako sa tento postoj zmenil po viac ako dvoch rokoch Matovičovej, resp. Hegerovej vlády, novšie dáta však nie sú k dispozícii).

Vyšťudovaní Slováci sa domov vracajú hlavne kvôli citovým väzbám alebo snahe o zlepšenie pomerov. Nie preto, že by im tie pomery mali čo ponúknuť. Zdieľať

Takmer dvom tretinám sa nepáči nízka úroveň verejných služieb, čosi nad polovicu vidí problém v nedostatku pracovných príležitostí a medzi 50 až 40 percentami študentov sú zastúpené dôvody ako uzavretosť Slovákov voči zmenám a inováciám, nižšia životná úroveň, odmietanie názorovej rozmanitosti, zlá úroveň medziľudských vzťahov či nízka úroveň vedy.

Domov hlavne za rodinou

Iný pohľad má informatička Hana. Aj keď študuje už magisterský program, premýšľa nad doktorandským štúdiom, a tak otázku návratu na Slovensko necháva otvorenú. „Možno by som si tu chcela vyskúšať pracovať po škole, pretože možností tu mám nespočetne veľa. Jedna z vecí, ktorá mi však nesmierne chýba, je rodina, čo je určite jeden z dôvodov, prečo by som sa vrátila naspäť,“ vysvetľuje.

Práve rodina je najčastejšia príčina návratu, platí to pre takmer 9 z 10 slovenských študentov. Dve tretiny za motiváciu považujú aj možnosť podieľať sa na zmene, ktorá významne ovplyvní Slovensko, a skoro polovica má záujem skvalitniť vlastný odbor v domovine. Len necelú štvrtinu láka možnosť vykonávať profesiu v materinskej reči.

Jednoducho povedané, vyšťudovaní Slováci sa domov vracajú hlavne kvôli citovým väzbám alebo snahe o zlepšenie pomerov. Nie preto, že by im tie pomery mali čo ponúknuť.

Čítajte tiež

Hoci sa vláda zaviazala prijať o 100 slovenských študentov medicíny viac, väčšina dekanov lekárskejších fakúlt ich počty zvýšiť neplánuje.

Os Brno – Bratislava

Tejto problematike sa v nedávnom komentári venoval aj bývalý politik a odborník v oblasti ekonómie a vzdelávania Miroslav Beblavý. Chváli slovenských absolventov MUNI, že predstavujú „kombináciu kvantity a veľmi slušnej kvality“, a dochádza k trefnému záveru, že „naša najlepšia univerzita sa dnes nachádza tesne za hranicami“.

Aj keď mnohí študenti zostávajú v Česku, ich návratnosť je podstatne vyššia ako v prípade Oxfordu či Cambridgeu, a tak má „Masaryčka“ veľký vplyv na chod slovenskej spoločnosti. Z tohto dôvodu si Beblavý myslí, že naše ministerstvo školstva by sa malo snažiť integrovať zahraničnú „slovenskú“ univerzitu do slovenského vzdelávania, vedy a spoločenského diania.

Samozrejme, nemôžeme sa uspokojiť s tým, že naša najlepšia univerzita nie je naša, treba sa snažiť zlepšovať slovenské vysoké školstvo. Aj keď ako upozorňuje Beblavý, reálnu šancu stať sa svetovou univerzitou má iba Univerzita Komenského, avšak náš štát „nedokáže najlepšiu školu na svojom území finančne podporiť tak, aby mohla peniazmi a výsledkami konkurovať aspoň Brnu“.

Bankovka ako univerzálna záplata

Čo sa týka politického riešenia tejto situácie, namiesto štrukturálnej zmeny prichádzajú len tupé riešenia pomocou rozdávania alebo vymáhania peňazí. Dlhočakávaná hĺbková reforma školstva nie a nie sa dostaviť, podobne ako reforma najkritickejšej profesie, čiže zdravotníctva.

Príkladom ignorancie slovenských politických špičiek voči podstate problému je nápad Roberta Fica pred troch rokov, keď chcel každému medikovi, ktorý vyštuduje medicínu na Slovensku a do desiatich rokov odíde do zahraničia, nechať preplatiť plnú sumu za jeho štúdium.

Síce by hrubá sila peňazí mohla udržať zopár lekárov na Slovensku, ale nepochybne by masívne zväčšila odliv slovenských medikov za hranice, aby sa vyhli vazalstvu voči domácej vláde. Každý budúci študent medicíny by si dobre rozmyslel, či chce študovať na kvalitnejšej škole a mať slobodu alebo študovať na menej kvalitnej a byť spútaný.

Otázne je aj riešenie bývalého ministra školstva Branislava Gröhlinga. Najlepšia tisícka slovenských maturantov minulý rok dostala štipendium do výšky 9-tisíc eur až na tri roky za to, že sa prihlásili na slovenskú vysokú školu.

Mladých Slovákov netreba strašiť či vábiť peniazmi. Len ich treba presvedčiť, že návrat má zmysel. Zdieľať

Cieľ – čiže udržať talentovaných Slovákov v domácej krajine – je nepochybne správny. Problém je v prostriedku, ktorý postavil našich premiantov prakticky pred dilemu – ísť za lepším vzdelaním, alebo študovať na horšej škole, ale do bakalára mať vo vrecku 27-tisíc eur (a potom sa prípadne presťahovať do zahraničia za lepším platom).

Nehovoriac o tom, že týmto sa ani nerieši podstata problému, iba jeho symptóm (dobré by bolo tiež zistiť, koľko z premiantovskej tisícky seriózne plánovalo študovať v zahraničí a koľko z nich si na závratne vysoké štipendium prišlo „len tak“). Avšak riešenie „chceme, aby ľudia niečo (ne)robili, tak ich uplatíme ich vlastnými peniazmi“ je v slovenskej politike čoraz bežnejšie.

Príznačným v tomto kontexte je vysokoškolské plagiátorstvo našich ústavných činiteľov (Danko, Kollár, Matovič), ale aj to, že tento v akadémii smrteľný hriech pre ich politickú kariéru neznamenal nič viac než drobné zakopnutie. Ako keby vzdelanie na Slovensku nemalo dostatočnú vážnosť a dalo sa nahradiť peniazmi.

Z vyššie uvedených prieskumov však vyplýva, že mladí Slováci sú ochotní vrátiť sa domov a zlepšovať pomery. Netreba ich pritom strašiť či vábiť peniazmi. Len ich treba presvedčiť, že návrat má zmysel.

Autor: Juraj Valach

Legendárne automobily ťahom štetca [↗](#)

📅 17. 5. 2023, 3:02, Zdroj: kamdomesta.sk [↗](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 2 589 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 324 Eur

Streda 17.05.2023, 09:00

Iné termíny

Termín výstavy: od 4. mája do 17. septembra 2023

Miesto konania: výstavné priestory, Slovenské technické múzeum, Hlavná 88, Košice

Slovenské technické múzeum a výtvarník Vladimír Lengyel pripravili nielen pre fanúšikov motorizmu výstavu LEGENDÁRNE AUTOMOBILY ŤAHOM ŠTETCA, ktorá bude sprístupnená pre verejnosť od 4. mája 2023. Ide o prierezovú výstavu výnimočného košického výtvarníka Vladimíra Lengyela, ktorý sa venuje maľbám ikonických automobilov svetových značiek.

Vladimír Lengyel (1979) sa narodil v Košiciach a vyštudoval britské a americké štúdiá na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Venuje sa najmä maľovaniu ikonických automobilových scén za použitia prevažne akrylových a olejových farieb. Vystavoval nielen v Bratislave či v Košiciach, ale aj v Budapešti a v Prahe.

„Od malička ma zaujímali autá, som milovník klasických tvarov automobilov 60. a 70. rokov, ktoré sa už vytrácajú. Rozhodol som sa maľovať úplne náhodou, maľujem ikonické automobily, legendárne momenty z pretekov, známe budovy, ale aj portréty,“ približuje autor Vladimír Lengyel.

Priaznivci výtvarného umenia a krásy legendárnych automobilov sa môžu tešiť na autorskú komentovanú prehliadku výstavy, ktorá sa uskutoční v sobotu 20. mája 2023 o 15.00 hod. vo výstavných priestoroch múzea.

Portál www.kamdomesta.sk nie je organizátorom uverejňovaných podujatí a preto nezodpovedá za zmeny uskutočnené organizátormi. Odporúčame preveriť si vopred termín a čas konania podujatia priamo u organizátora. Na niektoré akcie je potrebné sa prihlásiť vopred.

Zdroj: stm-ke.sk